

**Formació i treball en xarxa
en societats complexes**
Miquel Àngel Essomba i Daniel Muntané
(coordinadors)
Fundació Jaume Bofill, 2009

AVALUACIÓ DE LES EXPERIMENTACIONS DE LES TITULACIONS DE MESTRE-TEORIA*

---

*Recull de les fitxes d'avaluació de les experimentacions que s'han dut a terme a les aules de les universitats catalanes participants en el Projecte TRAMA, durant el curs 2007-2008

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1 Títol de l'experimentació

**COL·LABORACIÓ EN UN PORTAL VIRTUAL EN XARXA ENTRE ALUMNES DE
LA TITULACIÓ DE MESTRE EN LLENGUA ESTRANGERA**

1.2 Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Curs 2007-2008

1.3 Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Didàctica de la Llengua Anglesa I (10 crèdits)
Didàctica de la Llengua Anglesa II (10 crèdits)

1.4 Curs i nombre d'estudiants

Didàctica de la Llengua Anglesa I (34 alumnes)
Didàctica de la Llengua Anglesa II (36 alumnes)

1.5 Titulació

Mestre Especialitat en Llengua Estrangera

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Didàctica de la Llengua Anglesa I: Dolors Masats
Didàctica de la Llengua Anglesa II: Melinda Dooly

1.7. Universitat i facultat

Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències de l'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. **En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:**

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

En canviar una de les professores de departament, enguany canviava una de les assignatures que participava en el projecte. Atès que aquest aspecte ja estava previst a l'inici de curs, no hi ha hagut cap modificació rellevant en la metodologia, només en la temporització.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

A causa de problemes de salut, la modificació que ens ha calgut fer ha estat la de buscar noves aules universitàries amb les quals agermanar les nostres dues aules. Enguany, el projecte s'ha dut a terme amb la Universitat de León i la Univeritat d'Illinois Urbana-Champaign.

Canviar d'universitats ha implicat endarrerir el projecte i alterar la temàtica. En principi, estava previst fer dos tallers comuns, un per semestre, però n'hem fet dos el segon semestre:

- Taller *on-line* sobre la comunicació en un entorn virtual en xarxa (*computer-mediated communication*) com a eina per a l'ensenyament i l'aprenentatge d'una llengua estrangera.
- Taller sobre com organitzar un intercanvi intercultural *on-line* a l'escola de primària.

2.2. **Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.**

Dificultats:

1. Haver de canviar d'assignatures en canviar de departament una de les professores de la UAB.
2. Haver de buscar noves aules amb qui agermanar-nos, atès que, per motius de salut, la professora que va participar amb nosaltres el curs passat estava de baixa.
3. Acordar la temporització dels tallers quan els calendaris entre universitats o entre cursos d'una mateixa universitat no són els mateixos.
4. Haver de pagar per fer servir una plataforma (Moodle) aliena als campus virtuals de les universitats participants.

Condicions afavoridores

1. Treballar a la UAB amb alumnes de la mateixa titulació.
2. Treballar amb professorat que coneixem personalment, encara que tot el treball s'ha fet *on-line*.
3. Poder discutir entre tots els participants qüestions de planificació de manera sincrònica a través de Skype.

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x		x							x	
Desenvolupament					x					x					x
Avaluació					x					x					x

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Presentar als alumnes la metodologia del treball en xarxa a partir de fer-los participar en dos tallers virtuals.					x
2. Agermanar dues classes per portar a terme un projecte comú en xarxa.					x
3. Donar a conèixer una de les plataformes virtuals més emprades en les escoles de primària i secundària de Catalunya (Moodle) a partir d'utilitzar-la per desenvolupar tallers telecol·laboratius.					x
4. Agermanar dues aules de la UAB amb una aula d'una universitat espanyola i una aula d'una universitat estrangera.					x
5. Promoure l'autonomia dels alumnes.				x	
6. Mostrar la necessitat d'emprar les noves tecnologies a l'aula i estar disposat a experimentar-les amb els alumnes.				x	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenyala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.					x
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				x	

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Afavorir l'autonomia dels estudiants i fer-los responsables del seu propi aprenentatge.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Hem après a:

1. Treballar en una plataforma virtual nova per a nosaltres.
2. Ser flexibles en la planificació dels continguts i de l'avaluació de les nostres assignatures en haver d'incloure-hi tallers realitzats amb altres alumnes i altres docents.
3. Reflexionar sobre què vol dir realment la docència en xarxa.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

1. Treballar en entorns virtuals.
2. Agermanar les seves aules amb aules d'altres escoles.
3. Desenvolupar projectes amb altres professors de dins i de fora del propi centre.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

En la nostra titulació, aquesta és l'única experiència en xarxa realitzada amb alumnes d'altres universitats. No obstant això, hi ha altres experiències amb docents de la mateixa titulació (projectes MQD) o amb centres de pràctiques a l'estranger.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. **Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.**

No hi ha hagut altres agents, atès que considerem que els tallers realitzats són el fruit del treball comú dels quatre professors implicats.

- b. **Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.**

Qualsevol tipus de formació ha de partir de l'anàlisi d'experiències concretes i reals.

- 2.11. **Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.**

En diferents moments al llarg de la implementació dels dos tallers, tots els agents implicats (alumnes i docents) han reflexionat sobre la feina feta. Aquestes aportacions, de les quals en mostrem un exemple tot seguit, ens han guiat a l'hora d'omplir aquesta fitxa.

Exemples de comentaris en el fòrum dels participants:

After taking part in this workshop I have reinforced some of the ideas I already had about the use of ICTs in the EFL classroom. Besides, I have learnt new on-line resources that are available for teachers to improve the quality of our teaching and the final outcome of our students. Mainly, this is the learning I get out of this workshop. (...)

Finally, I would like to say that I am really happy to have taken part in this workshop, since I have been reading some of my classmates contributions and there are good points mentioned about it. I think there has been a wide variety of different opinions made which have contributed to a better understanding of ICTs. What I like the most is the compilation of lesson plans that have resulted from this workshop. Thank you all!! 🤖 (Mireia, Friday, 11 April 2008, 08:58 PM)

--

It's always helpful to see how different teachers plan lessons with the same types of technology. For example, there were several lessons on blogs and podcasts, but they all have a slightly different approach.

I also liked the ideas geared towards younger students, especially because we don't usually address younger learners in our courses at UIUC. (Susan, Monday, 7 April 2008, 03:11 PM)

--

Sharing ideas with the Spanish team was really interesting. It was also interesting to know more about the modern technology and how it can be used in language learning classrooms. Also, it was important to know the factors that might interfere with the learning process that depends on these technologies regarding the availability of these items in different countries.

In addition, knowing and sharing ideas about the web tools and how their effect in learning language was useful.

The most interesting thing, was the lesson plan part which was a detailed description about the procedures that must be considered while designing a lesson plan using computers and the Internet. (Noha, Monday, 7 April 2008, 04:13 AM)

--

Like my classmates, I have really enjoyed the interaction with students from Spain. It has been the a wonderful, hands-on, experiential learning experience about how technology really can be used to bring different groups of learners together. It's been exciting to realize how we are exploring many of the same ideas and issues from different corners of the globe. And, as Bill pointed out in his reflection, we realize how our own cultures influence and affect our views. I've also enjoyed reflecting on some good uses for blogs, forums, and podcasts with younger ages.

This has given me some good ideas for how to incorporate technology when I am teaching more beginning students. Thanks for all your ideas! (Kara, Sunday, 6 April 2008, 03:11 AM)

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

INTERDISCIPLINARIETAT EN LA PLANIFICACIÓ CURRICULAR A L'AULA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

L'experimentació s'ha dut a terme en dues fases:

1. La interdisciplinarietat des d'una vessant teoricopràctica amb relació a les disciplines de Didàctica General i Atenció a la Diversitat, Didàctica de l'Expressió Musical i Didàctica de les Ciències Experimentals i la Matemàtica. Aquesta fase va comprendre entre l'octubre de 2007 i el gener de 2008.

2. De febrer a juny es va portar a terme el desenvolupament de la planificació curricular a l'aula.

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Didàctica General i Atenció a la Diversitat (obligatòria, anual de primer curs dels estudis de Mestre, 12 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

El curs és de primer i el grup, M7. Aquest grup es caracteritza per ser un grup format per alumnes dels estudis d'Educació Física, Educació Musical, Educació Infantil i Llengües Estrangeres (en total, 80 alumnes)

1.5. Titulació

Estudis de Mestre

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Roser Boix
M. José Fernández
Paloma García
M. Antònia Pujol

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Barcelona, Facultat de Formació del Professorat

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

La coherència ha estat significativa malgrat que hi hagut algunes dificultats amb les quals no hi comptàvem i que assenyalem més endavant. La metodologia de treball havia estat planificada sota un enfocament actiu, tal i com estava programada l'assignatura de Didàctica General i Atenció a la Diversitat.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Les modificacions han estat amb relació a la planificació del temps destinat a la coordinació de l'experimentació i l'elaboració dels treballs proposats als estudiants, més que no pas a la metodologia plantejada.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats/inconvenients:

—Trobar temps per a la preparació conjunta de les sessions. Ha estat la gran dificultat amb què ens hem trobat les quatre professores que hem portat a terme l'experimentació.

—Segons els estudiants, valoraven molt positivament la possibilitat que s'incorporés a formar part de l'equip de treball interdisciplinari un/a altre/a professional dels estudis d'Educació Física.

Condicions afavoridores:

—Iniciació de continguts de les especialitats: aplicabilitat, especialment a partir d'un centre d'interès com a estratègia didàctica activa.

—Presència de quatre professores dins de l'aula: segons els estudiants, és una situació inèdita.

—Afinitat pedagògica entre les professionals.

—Elaboració conjunta de materials curriculars.

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X										
Desenvolupament					X					X					
Avaluació				X					X						

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Desenvolupar actituds de treball col·laboratiu entre estudiants de Mestre Infantil, Educació Musical, Educació Física i Llengües Estrangeres.			X*		
2. Oferir una visió interdisciplinària de les assignatures de Coneixement del Medi Natural, Educació Musical i Didàctica General i Atenció a la Diversitat en el Currículum d'Infantil i Primària com a estratègia d'iniciació al treball en xarxa.				X	
3. Afavorir la coordinació i col·laboració interdepartamental dels professors de diferents àmbits de coneixement de la Facultat de Formació del Professorat.				X	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenyala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				X	
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.			X		

* És important assenyalar que les actituds s'han aconseguit a final de curs i que no ha estat solament per l'experimentació portada a terme amb relació al projecte TRAMA, sinó perquè també s'ha fomentat aquesta actitud al llarg de curs i en altres assignatures.

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

En l'àmbit de la professió de mestre, crec que no hauríem de deixar de veure la competència del treball interdisciplinari i interprofessional dins de la mateixa institució.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

A banda d'aprenentatges pròpiament procedimentals de les diferents àrees que han intervingut en l'experimentació, ens ha refermat encara més el fet de no potenciar en els estudis de Mestre uns ensenyaments únicament disciplinaris sinó de seguir treballant per assentar la metodologia interdisciplinària si pretenem que a l'escola la metodologia tradicional vagi quedant en un segon pla. I això no és fàcil, entre altres motius perquè cal una afinitat pedagògica entre els professionals* que intervenim en aquests estudis i també per la manca de temps que disposem per a la planificació i coordinació dels continguts i la posterior elaboració de materials curriculars significatius. També, i dins de la mateixa línia, perquè tenim una visió molt tancada de la nostra assignatura i ens fa falta una obertura activa i sobretot sentida per nosaltres mateixos cap als continguts que «traspassen» el corpus científic de la nostra disciplina. Ens falta, doncs *aprendre a aprendre a treballar en xarxa dins de la facultat mateixa*.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

Es fa difícil poder dir amb seguretat quins aspectes incorporaran a la seva tasca professional, ja que l'experimentació s'ha fet en una assignatura, a primer curs, malgrat que hagi estat de tot un any. Més que quins aspectes incorporaran, crec que els hem sensibilitzat en:

- La possibilitat d'intervenir de forma coordinada diversos professionals en una mateixa aula i amb relació a un tema en comú.
- Dotar de significativitat la interdisciplinarietat en el treball didàctic a l'aula.
- Iniciar-se cap a l'adquisició d'una actitud positiva amb relació al treball en xarxa.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

La docència sobre el treball en xarxa als estudis de Mestre ha d'incidir en l'adquisició de les actituds i aptituds bàsiques i plenes de significativitat i aplicabilitat a l'escola i les seves relacions amb el territori. Els nostres estudiants estan acostumats a treballar «en equip», però és una dinàmica de treball que es basa en la suma dels treballs individuals de cadascun dels membres del grup. Se'ls demana elaborar un treball o fer una recerca, i la primera acció és com es divideixen i es reparteixen el treball; un treball que en moltes ocasions no ha estat tampoc revisat des d'una visió integradora,

---

* En el cas de l'experimentació en el projecte TRAMA, els professionals que hi hem intervingut han estat escollits per mi i, tot i no haver treballat mai amb algunes de les professionals que han intervingut, ja hi havia una certa entesa professional entre nosaltres.

cosa que els suposa molts errors, no només de continguts, sinó també de relació entre ells. Pensem, però, que hem d'anar més enllà de buscar causes del no-treball en xarxa en els estudiants.

En els estudis de Mestre, la major part de les assignatures demana treballs en equip, en grup, que cal fer en un temps molt curt, i els alumnes van saturats de treballs. Si raonem què estem demanant als estudiants en el marc de les pròpies assignatures, ens adonarem que no podem pretendre que adquireixin les actituds i aptituds bàsiques d'un treball en xarxa als estudis de Mestre, en primer lloc perquè les actituds i aptituds no s'aconsegueixen en un quadrimestre, per exemple (és el què solen durar les assignatures), i, en segon lloc, perquè hi hem de treballar els professors, aprendre a aprendre a treballar en xarxa, com hem dit abans, i després coordinar-nos entre nosaltres i fer-ne una avaluació conjunta.

La primera fase, doncs, seria incidir en l'actitud de treballar en xarxa dins de les assignatures, amb el professorat, si és possible, i després interdepartamentalment i intradepartamentalment, sense oblidar el treball entre facultats. Si no som capaços de fer aquest primer pas, serà molt difícil poder transmetre als nostres alumnes la necessitat del treball en xarxa en la nostra titulació.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

La fitxa ha estat elaborada a partir de les avaluacions que hem fet els membres de l'equip d'experimentació i de les opinions i els comentaris dels alumnes. Després de la realització de les experimentacions, els membres de l'equip hem valorat com havia anat el desenvolupament de l'experimentació: plantejament inicial als estudiants, grau de complicitat entre nosaltres en la posada en escena, honestat en les intervencions i respecte cap a l'expertesa de la companya amb relació a la seva disciplina, tipus de preguntes dels alumnes, i treball presentat.

Amb els alumnes, hem destinat una sessió de l'assignatura a valorar l'experimentació. S'ha pres nota de les observacions orals dels alumnes i també de les valoracions que ens han fet arribar a través dels treballs que hem proposat en l'experimentació.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

ESCOLA I ANIMACIÓ SOCIOCULTURAL: UNA OPTATIVA PER APROFUNDIR EN EL TREBALL EN XARXA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

L'experimentació s'ha dut a terme a partir del treball en quasi totes les sessions del segon semestre de curs

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Escola i Animació Sociocultural (optativa de 4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Optativa per a alumnes de primer, segon i tercer dels estudis de Mestre de totes les especialitats (38 alumnes)

1.5. Titulació

Estudis de Mestre

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Anna Planas

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Girona, Facultat d'Educació i Psicologia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. Les diferents estratègies metodològiques plantejades a l'inici s'han portat a la pràctica tal i com estaven previstes.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

—Ajustar alguna de les pràctiques i activitats al calendari, a mesura que el curs evolucionava. S'han incorporat algunes sessions i alguns continguts a partir de demandes fetes pels alumnes.

—Reformular algunes de les sessions plantejades a partir del treball cooperatiu per tal d'adequar-les al ritme específic del grup (inestabilitat en l'assistència, falta de responsabilitat a l'hora de portar llegides les lectures encomanades per al desenvolupament de la sessió).

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

—Constància del grup en el seguiment de les sessions (assistència esporàdica d'alguns estudiants amb la consegüent dificultat per fer el treball plantejat).

—Nivell de compliment de tasques dels alumnes (lectures no realitzades, treballs inacabats, etc.).

—Poca pràctica en processos d'aprenentatge cooperatiu, en grup i participatiu on es requereix un nivell mínim de responsabilitat per part de l'alumne.

Condicions afavoridores:

—El contingut mateix de l'assignatura.

—La diversitat d'estratègies metodològiques emprades (dinàmiques dirigides pels alumnes, aprenentatge cooperatiu, etc.).

—La diversitat d'estudiants i nivells d'aquests (diferents especialitats i cursos, diversitat de coneixements).

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x		x				x				
Desenvolupament					x				x			x			
Avaluació					x				x			x			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

No consta

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					x
X	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.				x	
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.				x	
X	Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.				x	

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

—La dinàmica mateixa de l'aprenentatge cooperatiu realitzat amb els alumnes converteix les sessions en espais més creatius, dinàmics i enriquidors, tant per part dels estudiants com per part del professorat.
—La preparació de les dinàmiques de grup i l'elaboració i presentació dels projectes d'animació sociocultural per part dels estudiants.
—Els professionals externs que han participat a les sessions aporten una perspectiva pràctica i vital que ajuda a contrastar i a enriquir els continguts del programa.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- La importància d'una escola arrelada al territori i amb diàleg constant amb els agents comunitaris.
- La importància del treball interdisciplinari i interprofessional.
- La necessitat de saber llegir i observar el territori, més enllà de la dinàmica pròpia del centre educatiu.
- Algunes de les competències fonamentals del treball en equip.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Al llarg de les sessions, s'ha observat el poc coneixement que tenen els estudiants sobre el treball en xarxa. La visió que tenen els estudiants sobre les funcions professionals dels mestres continua sent molt tancada i centrada en aspectes didàctics dins l'aula. Probablement, aquesta percepció dels estudiants denota la poca importància que es dona al treball en xarxa dins la titulació. Els reptes de la societat actual requereixen mestres no només preparats per treballar en xarxa, sinó també capaços de dinamitzar i liderar aquest treball.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

La participació dels professionals externs ha estat puntual en diferents sessions, aportant la seva experiència i el seu coneixement. Tots els professionals han valorat satisfactòriament la seva participació en els estudis i s'han ofert a mantenir i a ampliar, si cal, aquesta relació.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

La fitxa s'ha omplert a partir dels qüestionaris d'avaluació que es van passar als estudiants, així com dels comentaris que es van recollir a la darrera sessió de classe.

Respecte als professionals externs, s'han tingut presents les seves aportacions i els seus comentaris en finalitzar les sessions en les quals van participar.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

PRENDRE CONSCIÈNCIA DEL PROPI BAGATGE CULTURAL

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

De setembre a desembre de 2007

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Educació Intercultural i Escola (optativa de 4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

La cursen estudiants de diverses especialitats de primer i segon de Magisteri (aquest any, 36 estudiants)

1.5. Titulació

Magisteri (diverses especialitats)

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Xavier Besalú

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Girona, Facultat d'Educació i Psicologia

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

He estat molt escrupulós en el seguiment de la metodologia plantejada, tot i que hem negociat alguns elements amb els estudiants. En ser una assignatura optativa, en començar l'assignatura plantejo als estudiants els objectius i la metodologia, de manera que si algun d'ells no ho veu prou clar, pels motius que sigui, pugui triar una altra assignatura optativa.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

La principal és que no hem pogut dur a terme el que estava previst amb relació al pla educatiu d'entorn. La causa: la manca de temps per fer les coses prou ben fetes.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

- La poca durada de l'assignatura.
- No poder acabar de lligar la participació de F. Carbonell.
- La dificultat de fer un retorn a temps de les feines que han anat fent els estudiants.

Condicions afavoridores:

- La bona actitud i implicació dels estudiants.
- El treball realitzat que, en alguns casos, ha anat més enllà de les demandes del professor.
- La participació en un cicle de conferències que es feia sobre l'Àfrica negra en aquest mateix període.
- La diversitat de procedències dels estudiants (tant geogràfiques com d'especialitats de Magisteri).

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x		x					x			
Desenvolupament					x					x			x		
Avaluació					x				x			x			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Fer-se conscient de les creences, els prejudicis i les actituds pròpies envers la diversitat cultural.					x
2. Conèixer el fenomen migratori i apropar-se a la problemàtica política, social, econòmica i cultural de les persones immigrades.				x	
3. Preparar-se per intervenir de manera coherent i eficaç en una pràctica educativa intercultural.				x	
4. Conèixer els projectes i programes d'educació intercultural que es desenvolupen actualment a Catalunya.				x	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	
X	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.			x		
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				x	
X	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.			x		

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

Probablement, alguna de les competències hauria de fer una referència més explícita a la formació personal i competencial de l'estudiant, independentment del treball en xarxa, que hauria de beure d'aquesta competència personal.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Un aprenentatge clar és el de la competència i la responsabilitat d'un nombre important d'estudiants que, si perceben competència i exigència de part del professorat, aporten força més del que és previsible.

De les relacions que els estudiants han establert amb el territori i amb professionals que hi treballen, he après també la multiplicitat de feines i projectes que s'estan duent a terme.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

Que en el camp educatiu hi ha força professionals diferents implicats i que les aproximacions de cadascun d'ells són complementàries.

Que la informació disponible és molt abundant i d'un accés relativament fàcil si s'utilitzen tots els recursos que tenim a disposició.

Que el treball en xarxa implica també un treball individual seriós i rigorós.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Creixent. La necessitat és prou evident i els plantejaments d'un gran nombre de professorat el considera imprescindible. Tant en el pràcticum com en algunes assignatures, el treball en xarxa hi és ben present.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

Hi ha intervingut un professional de la cooperació i del treball comunitari, a més de diverses persones immigrades que treballen en el món associatiu i educadors socials, mestres i mediadors, etc. La seva aportació ha estat molt rica i molt ben valorada per part de tots i totes.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

Crec que hauria de ser una formació en la pràctica, que preveïés un procés continu de reflexió-acció. Crec que hem d'impedir la banalització i superficialització del treball en xarxa, i això vol dir enfortir la formació de cadascun dels interventors. Crec, també, que cal incidir en l'eficàcia i l'eficiència del treball en xarxa per anular algunes de les crítiques que fan èmfasi en el seu diletantisme i la seva poca operativitat.

- 2.11. Finalment, t'agrairíem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.**

La fitxa l'he omplert exclusivament jo en la soledat del meu despatx. Ara compto amb les valoracions escrites (no pas quantitatives, sinó qualitatives) dels estudiants i amb els documents en què han intervingut els agents externs. No puc dir que hi hagin intervingut directament, però crec que el seu punt de vista hi és molt present.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

PLA EDUCATIU D'ENTORN I PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Primer quadrimestre del curs 2007-2008 (octubre-desembre de 2007)

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Organització del Centre Escolar (4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

67 alumnes

1.5. Titulació

Diplomatura de Mestre. Especialitats d'Educació Infantil i Educació Especial

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

M. Glòria Peret Llovera

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Lleida, Facultat de Ciències de l'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí, perquè no s'ha produït cap causa que obligués a modificar-la.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Intensificar el seguiment i la supervisió de la marxa del treball a través de la comunicació amb les alumnes mitjançant el correu electrònic.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

—La particular organització del temps per part de les alumnes condiciona la realització de treballs en grup.

—Poca disponibilitat (al·legant manca de temps) per part de les alumnes per llegir la bibliografia recomanada.

—Dificultat de compaginar el treball teòric i pràctic de l'experiència i el corresponent treball de camp amb el desenvolupament del programa d'una assignatura de quatre crèdits i mig.

Condicions favorables:

—Bona disponibilitat dels agents externs per atendre les alumnes.

—Bona acceptació inicial de la proposta per part de les alumnes.

—Documentació suficient a l'abast.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x		x				x				
Desenvolupament					x					x				x	
Avaluació					x			x				x			

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Conèixer els plans d'entorn.				x	
2. Conèixer el Pla d'entorn de Pardiniyes.					x
3. Adonar-se de la vinculació dels plans d'entorn amb els PEC dels centres.			x		
4. Elaborar un guió per a l'entrevista.					x
5. Cercar informació mitjançant la realització d'entrevistes.					x
6. Treballar en grup.				x	
7. Redactar un informe o document sobre el treball realitzat.				x	
8. Fonamentar les aportacions i opinions de l'informe.			x		

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
*	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	
*	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				x	
*	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.				x	
*	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				x	

* No s'han treballat. Ja no es va plantejar en els objectius, atès que treballar i assolir aquestes competències requeriria més temps (per exemple, tot el curs escolar).

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Cal implicar més l'alumnat en el disseny dels projectes, altrament els senten molt «externs».

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- a) La necessitat de treballar en equip i cooperar amb altres agents educadors.
- b) Que hi ha altres institucions i entitats no escolars vinculades a l'escola que cal tenir en compte.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Considero molt important aprofundir-hi. Aniria bé poder-ho treballar durant el pràcticum.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

Abans d'iniciar el treball s'hauria de tenir una trobada amb tots els membres de la Comissió del Pla d'Entorn i concretar la seva implicació. En aquest cas, ha estat una col·laboració puntual per a les entrevistes.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

Vinculada a les pràctiques que duen a terme els/les alumnes en els centres educatius.

2.11. Finalment, t'agradiríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

S'han tingut en compte les observacions dels i les alumnes i les conclusions dels informes presentats, així com la seva forma i el seu contingut.

Aportacions d'alguns dels agents externs.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

L'EDUCACIÓ MÉS ENLLÀ DE L'ESCOLA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

De l'1 d'octubre al 25 de gener

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

L'Educació més enllà de l'escola (optativa no presencial de 4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Segon i tercer de Magisteri i un de tercer de Psicologia com a lliure configuració (32 alumnes)

1.5. Titulació

Magisteri (totes les especialitats)

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Mireia Civís i Zaragoza

1.7. Universitat i facultat

Universitat Ramon Llull, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport (FPCEE) Blanquerna

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. Com que es tractava d'una assignatura no presencial implicava tenir molt ben previst el funcionament i la metodologia d'avançat.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

No ha fet falta introduir modificacions.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

a) Dificultats:

1. Poca assistència d'alumnes a les dues sessions presencials (inici i tancament): aproximadament la meitat a la primera i un quart a la darrera.
2. No poder tenir un intercanvi «en directe» amb els estudiants (atesa la no presencialitat).

(Només en poso dues, però la segona podria tenir molts «apartats», atès que implicava la manca de feedback per percebre la connexió amb el que s'explicava, el grau de comprensió-seguiment, la satisfacció, etc. Fer justament aquesta assignatura com a no presencial ha estat una mica complex i fins al final no he pogut valorar que els resultats han estat satisfactoris, com veurem en els apartats següents.)

b) Condicions afavoridores:

1. L'alt nivell d'organització que implica una assignatura no presencial ha facilitat que els estudiants fossin puntuals a l'hora de lliurar les tasques, de manera que el funcionament de l'assignatura ha estat molt fluid.
2. Seguiment molt personalitzat dels estudiants.
3. L'autonomia que han hagut de tenir els estudiants crec que ha implicat que fessin l'«esforç» d'entrar i entendre l'assignatura, circumstància que a vegades en assignatures presencials no es dona perquè adopten un rol més passiu.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x	x					x				
Desenvolupament					x					x			x		
Avaluació					x				x		x				

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)***

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Identificar i reconèixer la diversitat d'agents i espais socioeducatius existent.					x
2. Descobrir i reconèixer el valor de la coresponsabilitat educativa en l'acte d'educar.				x	
3. Entendre el valor del treball en xarxa en l'exercici de la professió.					x
4. Valorar la importància de la relació entre l'escola i l'entorn.					x
5. Desenvolupar una perspectiva de la professió en el marc d'una comunitat educadora.				x	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				x	x
x	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.					x
x	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.					x
x	Desenvolupar un treball interdisciplinari i interprofessional en/sobre el conjunt del territori més enllà de la pròpia institució i/o àmbit en el qual es treballa.				x	x

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

Sí, considero que no totes són clares i que caldria redactar-les des del mateix nivell de concreció i en els termes que requereixen les competències. Tanmateix, penso que aquesta és una qüestió més formal i d'intel·ligibilitat que no pas de contingut.

* Per fer aquests càlculs s'ha emprat un qüestionari que es va administrar als estudiants on, de manera anònima, havien de fer aquesta valoració. Posteriorment s'ha fet el càlcul de la mitjana. Van respondre 11 estudiants (de 32). Aquest nombre, tractant-se d'una assignatura no presencial, el valoro força positivament.

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

M'he adonat que els estudiants de Magisteri han valorat de manera sorprenentment positiva l'assignatura. La veritat és que no hi comptava, i menys tenint en compte que no podíem fer sessions presencials en què la retòrica o el discurs del professor ajuda a comunicar millor el sentit de l'assignatura. En la darrera sessió presencial van expressar que no entenien com aquesta no era una assignatura obligatòria o troncal i com no se'ls insistia més en aquest vessant al llarg de la carrera.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

Sobretot, i tenint en compte que només han cursat una assignatura en aquesta línia en tota la carrera, parlaria en termes de:*

1. Sensibilització i consciència de la importància del treball en xarxa.
2. Disposició positiva a l'hora de treballar en xarxa.
3. Coneixement d'experiències que preveuen el treball en xarxa.
4. Consciència del sentit de la coresponsabilitat educativa i dels diferents agents implicats.
5. Consciència que l'escola ha d'obrir-se.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Té una importància fonamental, sobretot tenint en compte que a l'escola li costa força obrir-se (per diversos motius, molts d'ells justificats i no dependents només d'ella mateixa).

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. **Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.**

Hi han participat en la mesura que en dos treballs es demanava als estudiants que fessin «visites» a experiències o centres i institucions. Tanmateix, no hi ha hagut un contacte directe professional-professora.

---

* Aquestes percepcions es basen en les respostes que els estudiants han donat a les preguntes 1 i 2 del qüestionari que se'ls va administrar i que trobem adjunt al final d'aquesta fitxa.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïrïem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Pel que fa a les opinions i aportacions dels estudiants, s'han recollit amb base a les respostes al full d'avaluació que se'ls va facilitar (i que adjunto a continuació) i amb base a la conversa que vam tenir el darrer dia de sessió d'assignatura, que va ser presencial. En total, i com he comentat en un altre punt de la fitxa, es van recollir 11 respostes, nombre que considero satisfactori atesa la «condició» no presencial de l'assignatura.

Avaluació assignatura L'EDUCACIÓ MÉS ENLLÀ DE L'ESCOLA*

1. Quines són els «grans idees» amb què us heu quedat, que us ha aportat l'assignatura?
2. Creieu que l'assignatura us ha fet canviar alguna concepció respecte a l'educació? En quin sentit?
3. En quina mesura creieu que l'assignatura us ha permès:

—Identificar i reconèixer la diversitat d'agents i espais socioeducatius existent.

Molt	Força	Poc	Gens
☐	☐	☐	☐

—Descobrir i reconèixer el valor de la coresponsabilitat educativa en l'acte d'educar.

Molt	Força	Poc	Gens
☐	☐	☐	☐

—Entendre el valor del treball en xarxa en l'exercici de la professió.

Molt	Força	Poc	Gens
☐	☐	☐	☐

---

* Qüestionari omplert per 11 estudiants. Es guarden totes les respostes per si resulta d'interès com a annex al projecte.

—Valorar la importància de la relació entre l'escola i l'entorn.

Molt

Força

Poc

Gens

☐☐☐☐

—Desenvolupar una perspectiva de la professió en el marc d'una comunitat educadora.

Molt

Força

Poc

Gens

☐☐☐☐

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

**PROPOSTA DE TREBALL EN XARXA EN LA FORMACIÓ DE MESTRES COM A
RECURS PER AVANÇAR CAP A UNA PERSPECTIVA INCLUSIVA DE
L'EDUCACIÓ**

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Curs 2008-2009

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial (troncal de 9 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Tercer Tronc Comú —alumnes de les especialitats d'EF, EM, LLE i EP— (un grup de 60 alumnes)

Tercer EI (dos grups de 60 alumnes)

Primer LOMEE (un grup de 40 alumnes)

1.5. Titulació

Diplomatura de Magisteri

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Ruth de Leonardo

Annabel Fontanet i Caparrós

Rosa Palau i Sans

Marta Quer

1.7. Universitat i facultat

Universitat Ramon Llull, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport
Blanquerna

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. Perquè s'ha pogut seguir la metodologia proposada en gairebé totes les fases del procés.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

L'observació directa s'ha centrat en la realitat que els estudiants han pogut copsar en els centres on han estat fent les seves pràctiques de Magisteri, en lloc de centrar-la només en «bones pràctiques», tal com es pretenia inicialment.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

- Dificultats:**

El nombre elevat d'estudiants participants en el projecte.

La planificació del temps.

La coordinació de les professores participants en el projecte.

La manca de coneixements previs relacionats amb el tractament de dades.

- Condicions afavoridores:**

Bona predisposició i interès pel tema per part dels estudiants.

El fet d'estar en contacte amb la realitat escolar al llarg de tot el procés de l'experimentació a causa de la realització de les seves pràctiques de Magisteri.

La diversitat d'estudiants i de centres observats ha aportat riquesa al projecte.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X		X				X				
Desenvolupament					X					X					X
Avaluació					X			X			X				

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Sensibilitzar els futurs mestres en la necessitat d'un treball en xarxa amb tots els agents socioeducatius que intervenen en l'atenció a les NEE (tant dels alumnes com de les famílies).					X
2. Proporcionar informació sobre quines són les funcions de cadascun d'ells, i la seva pròpia com a mestres, en una xarxa de relacions escola/família/comunitat.					X
3. Aproximar al treball en xarxa els diferents grups que cursen l'assignatura Bases Psicopedagògiques de l'Educació Especial durant el curs acadèmic actual.					X

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.				X	
x	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.				X	

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

No.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

- La participació en les diverses fases del projecte ens ha donat l'oportunitat d'aprofundir en el coneixement del treball en xarxa.
- Que en algunes escoles el treball en xarxa es du a terme encara que no s'expliciti com a tal.
- Hi ha moltes escoles que estan molt lluny del que suposa treballar en xarxa.
- Molts professionals desconeixen les condicions i els requisits del treball en xarxa.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- La necessitat del treball en xarxa.
- Cerca d'espais de trobada i intercanvi i col·laboració en programes i projectes d'altres entitats.
- Coordinació entre els diferents agents socioeducatius en l'atenció als infants amb necessitats educatives especials.
- Reconeixement de les característiques i competències dels altres professionals.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

El treball en xarxa és un aspecte clau en la formació dels futurs mestres com a recurs per avançar cap a una perspectiva inclusiva de l'educació.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

- a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

- b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

La fitxa l'hem omplert de forma conjunta les professores participants en l'experiència, tot tenint en compte les valoracions fetes a classe pels estudiants al llarg de tot el procés.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

BONES PRÀCTIQUES EDUCATIVES A L'EDUCACIÓ INFANTIL

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

De desembre de 2007 a maig de 2008

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Seminari/Pràcticum (troncal de 9 crèdits)

Noves Tecnologies Aplicades a l'Educació (troncal de 4,5 crèdits)

Desenvolupament de l'expressió plàstica i la seva didàctica (troncal de 9 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Primer (60 estudiants)

1.5. Titulació

Magisteri d'Educació Infantil

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Elisabeth Alomar i Kurz

Xavier Àvila i Morera

Jorge Coderch i Allué

Mercè Cols i Catasús

Mireia Civís i Zaragoza

Pia Marquilles i Figueres

Àngel Jesús Navarro i Guareño

Imma Panedès i Crusats

1.7. Universitat i facultat

Universitat Ramon Llull, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport (FPCEE) Blanquerna.

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

Sí. El fet de tractar-se d'una experiència que implica un nombre considerable de professorat, que vincula tres assignatures diferents i que demana un treball conjunt de tot l'alumnat fa imprescindible cenyir-se a allò planificat i dissenyat.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

No ha fet falta introduir modificacions.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

a) Dificultats:

1. En algunes ocasions costa identificar bones pràctiques «reals» a les escoles.
2. No sempre s'han pogut localitzar bones pràctiques que, a més, impliquessin o es fonamentessin en el treball en xarxa
3. El fet de tractar-se d'alumnes de primer curs suposa una certa «limitació» a l'hora de saber identificar de manera crítica i encertada què serien bones pràctiques a les escoles.

b) Condicions afavoridores:

1. Enguany és el quart any que duem a terme aquesta experiència. Així doncs, la pràctica ja adquirida ha facilitat que poguéssim desenvolupar-la amb seguretat, tot introduint el valor afegit del treball en xarxa quant a la conceptualització de bona pràctica.
2. La potència del projecte i el resultat final esdevenen un element clarament motivador, tant pel que fa als estudiants com pel que fa als professors.
3. La cohesió i interdisciplinarietat de l'equip de professors de la facultat implicat en el projecte.
4. El grau d'implicació de les escoles de pràctiques en l'acompanyament que han fet als estudiants pel que fa al treball desenvolupat.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					x	x					x				
Desenvolupament					x					x				x	
Avaluació					x			x			x				

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Identificar, documentar i justificar bones maneres de fer que en el si de les escoles de pràctiques es desenvolupen i que contribueixen a la millora del nivell d'excel·lència de l'educació infantil. ¹				x	
2. Comunicar aquestes bones pràctiques de manera oral i a través de diversos suports digitals (vídeo, pàgines web, presentacions, etc.) i intercanviar idees i experiències personals sobre aquestes.					x
3. Dur a terme un treball (amb una fase individual i una altra en grup) de manera interdisciplinària i cooperativa. Entendre la importància i la necessitat de treballar en equip i amb un enfocament global amb vista a crear contextos d'aprenentatge enriquidors.					x
4. Contribuir al disseny, l'edició i la publicació a la Xarxa i en suport CD/DVD d'una publicació que aplegui les bones pràctiques documentades entre tots.					x

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa ²	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.			x		
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.		x			

¹ Enguany s'ha fet èmfasi en el fet que, d'entre els valors d'una bona pràctica, hi ha que aquesta no sigui puntual. Així doncs, ens hem esforçat a cercar bones pràctiques que garanteixin el màxim d'agents implicats: relació escola-família, relació de l'escola amb l'entorn, relació entre diferents etapes, etc., acostant-nos, d'aquesta manera, a bones pràctiques vinculades a l'organització en xarxa.

² Com ja hem apuntat a l'inici, aquesta experimentació aborda el treball en xarxa des de dues perspectives: contingut i metodologia. En aquest sentit mancava potser alguna competència que fes referència al fet de saber treballar en xarxa amb base al treball cooperatiu, conjunt i coordinat, que és el que ha treballat aquesta experimentació en el seu vessant metodològic.

2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?

Sí, considerem que no totes són clares i que caldria redactar-les des del mateix nivell de concreció i en els termes que requereixen les competències.

D'altra banda, i com apuntem a la nota al peu de pàgina núm. 2, potser es podria tenir en compte alguna competència que se situés en un primer nivell del que suposa treballar en xarxa i que faria referència al treball cooperatiu, conjunt, coordinat, etc. com a base per poder assolir, després, una competència per treballar en xarxa de manera real (i no retòrica).

2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?

Fonamentalment, hem assolit aprenentatges que tenen a veure amb la capacitat de desenvolupar projectes interdisciplinaris i cooperatius tant entre professors com amb els professionals en exercici i amb els alumnes.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

1. Valor i importància de saber treballar conjuntament i cooperativa.
2. Coneixement d'experiències que preveuen el treball en xarxa.
3. Conscienciació que la tasca dels mestres implica un treball relacional a diferents nivells: dins l'escola, amb les famílies i amb l'entorn.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Té una importància fonamental, sobretot tenint en compte que a l'escola li costa força obrir-se (per diversos motius, molts d'ells justificats i no dependents només d'ella mateixa). No obstant això, els plans d'estudi no acaben de recollir aquesta sensibilitat.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

S'ha tractat de mestres i hi han participat en la mesura que ajudaven els estudiants a localitzar bones pràctiques a l'escola on estaven fent les seves pràctiques. Tanmateix, no hi ha hagut un contacte formalitzat i directe professional-professors (més enllà d'algun contacte esporàdic en què es valorava positivament el projecte).

Igualment, hi han col·laborat altres professors experts de la universitat en les temàtiques específiques de les bones pràctiques en què han aprofundit.

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Pel que fa a les opinions i aportacions de l'equip de professorat s'han recollit a partir de les reunions de seguiment i la de valoració/avaluació final de l'experiència.

Pel que fa a les opinions i aportacions dels estudiants, s'han recollit de manera continuada al llarg de l'experimentació, atès que hem emprat una metodologia amb un seguiment molt individual (un tutor per a cada grup de quinze alumnes). Així mateix, aquestes opinions també s'han recollit de manera més formalitzada en la posada en comú per grups de seminari (quinze alumnes) en què van consensuar els tres/cinc aspectes més valorats i els tres/cinc aspectes més crítics amb relació a l'experimentació.³

---

³ Tot i que hem incorporat de manera transversal les opinions dels estudiants, recollim també a continuació, de manera sintetitzada i a mode de complement, els resultats de la posada en comú. Podrem constatar que apareixen valorats diversos aspectes vinculats a l'experimentació que no es limiten de manera específica al treball en xarxa:

Aspectes més valorats

1. La interdisciplinarietat: un mateix treball ens permet treballar i conjugar aspectes d'assignatures diferents. És òptim pel que fa a l'organització de tasques i didàcticament.
2. Descobrir la realitat educativa dels centres en els quals no hem estat mai, conèixer les seves propostes educatives i com les duen a terme.
3. Poder compartir idees innovadores i potser no tan innovadores i veure diferents metodologies i maneres de treballar. Un aspecte molt important és el de la presentació a la resta de companys, ja que fan falta imatges, comentaris i, sobretot, presentar l'experiència viscuda amb aquella bona pràctica. Això fa que els altres en siguem participants i tinguem la idea més clara d'allò que s'ha presentat.
4. El fet d'intercanviar idees que podem portar a l'aula. És molt ric i tothom hi ha de posar de la seva part. És un molt bon treball i molt positiu per al nostre futur professional com a mestres d'educació infantil.
5. Fer aquests tipus de treball en equips cooperatius.

Aspectes més crítics

1. Les dificultats tècniques pel que fa a la incompatibilitat del programari informàtic de la facultat i de casa.
2. Temps molt limitat per l'envergadura del projecte, però a la vegada es valora en positiu l'organització que els ha suposat per arribar a bon fi.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

**LA SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ COM A MARC PER AL DESENVOLUPAMENT
DE COMPETÈNCIES DE TREBALL EN XARXA**

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Curs 2007-2008 (segon quadrimestre)

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Sociologia de l'Educació (obligatòria de 6 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Tercer curs (27 estudiants)

1.5. Titulació

Mestres d'Educació Infantil

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Isabel Carrillo Flores

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Vic, Facultat d'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

En part, per motius temporals. L'espai temporal en el qual es desenvolupa l'assignatura limita poder portar a terme la metodologia d'acord amb els criteris especificats.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

Adaptar el tipus d'acció que es demana als estudiants i als centres o mestres col·laboradors.

—S'ha desenvolupat positivament la col·laboració de mestres en la docència universitària d'acord amb els criteris metodològics indicats. Han col·laborat en la docència tres mestres i l'equip directiu d'una escola.

—Respecte al desenvolupament d'estudis sociològics, s'han reorientat i s'han fet únicament amb una mestra col·laboradora de la docència. Les accions desenvolupades s'han consensuat amb la mestra i s'han centrat en estudis de casos (proposats per la mestra) i la recerca de recursos didàctics.

—Les entrevistes de valoració final amb les mestres han quedat pendents, però sí que s'han mantingut converses de valoració.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

—Coordinar els espais temporals del desenvolupament de l'assignatura amb les dinàmiques de les escoles i les mestres.

—Consensuar els temes d'interès per les escoles o mestres i alhora per la formació de mestres en el marc de l'assignatura de sociologia de l'educació.

Condicions afavoridores:

—El coneixement previ de les mestres i escoles ha facilitat la col·laboració.

—Adoptar una perspectiva globalitzadora, relacional i flexible en el desenvolupament dels continguts de l'assignatura.

—La vinculació dels continguts de l'assignatura amb la realitat per tal d'establir relacions entre els marcs teòrics i la pràctica educativa.

2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació				x			x								
Desenvolupament					x				x						
Avaluació			x					x							

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Observacions: s'indiquen els dos objectius o eixos plantejats en el treball en xarxa amb mestres o escoles.

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Desenvolupament d'estudis sociològics.			x		
2. Col·laboració de mestres en la docència.				x	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenjala (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
x	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.			x		
x	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				x	

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

D'acord amb les accions desenvolupades, es podrien incorporar les competències següents:

—Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.

—Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

Coneixement directe de la realitat social i educativa de les escoles del territori.

Coneixement de la pràctica de mestres, el seu desenvolupament professional, en diferents tipologies d'escoles.

Coneixement de diferents pràctiques d'innovació educativa i atenció a la diversitat.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?

- El treball en col·laboració entre escoles i famílies.
- Una acció educativa contextualitzada partir de la realitat social, econòmica, etc.
- El treball cooperatiu i complementari entre mestres per innovar.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

La docència ha de ser una acció més del treball en xarxa, acció de fonamentació teòrica necessària per a la pràctica.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

No consta

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agraïríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

Per omplir la fitxa s'han tingut presents les fonts d'informació següents:

- Registre de notes durant el procés de desenvolupament.
- Valoracions de l'assignatura i del treball fet per part de les estudiants.
- Converses i entrevistes amb les mestres de coordinació prèvia i de valoració posterior de l'acció desenvolupada.

1. IDENTIFICACIÓ GENERAL

1.1. Títol de l'experimentació

EL TREBALL EN XARXA COM A CONTINGUT DE TREBALL I METODOLOGIA DE RECERCA

1.2. Període d'aplicació i durada de l'experimentació

Es va dur a terme en el primer quadrimestre del curs 2007-2008, concretament des de mitjan setembre fins final de novembre de 2007. La durada va ser de dos mesos i mig.

1.3. Assignatura (nom, tipus i nombre de crèdits)

Organització de Centre (troncal de 4,5 crèdits)

1.4. Curs i nombre d'estudiants

Segon curs de Mestres Especialitat Infantil (45 alumnes)

Segon curs de Mestres Especialitat Primària (33 alumnes)

1.5. Titulació

Magisteri Infantil

Magisteri Primària

1.6. Professorat que imparteix l'assignatura

Rosa Guitart Aced

1.7. Universitat i facultat

Universitat de Vic, Facultat d'Educació

2. AVALUACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

Avaluació del PROCÉS de l'experimentació

2.1. En una fitxa anterior et demanàvem que expliquessis la metodologia que plantejaves utilitzar en l'experimentació. Ara ens agradaria que a partir del que vas proposar ens diguessis:

a. Has estat coherent amb la metodologia que havies plantejat inicialment? Per què?

La metodologia de treball (treballar l'alumnat en petits grups per cercar informació que demanava utilitzar fonts d'informació bibliogràfica, així com experts en el coneixement a recercar o realitats on trobar aquest coneixement) formava part de l'objectiu de l'experimentació (metodologia no sols com a instrument sinó també com a finalitat de treball), per la qual cosa s'ha mantingut com a condició de treball.

b. Quines modificacions has hagut d'incorporar?

S'han fet poques modificacions. Les que s'han donat s'han proposat conjuntament entre algun grup de treball concret i la professora a partir de les realitats que es trobava el grup en el procés de treball, i no han fet referència als principis metodològics establerts sinó a les característiques o condicions d'alguns elements, com ara el pes i la incidència en la recerca d'unes fonts sobre d'altres o el canvi de les fonts a utilitzar, per exemple.

2.2. Enumera entre tres i cinc dificultats i entre tres i cinc condicions afavoridores que t'has trobat durant el procés de l'experimentació.

Dificultats:

- La manca d'habilitats per part d'algun grup, de cercar informació rellevant (què es significatiu, com accedir a persones, grups, entitats, etc.) sobre el tema a recercar.
- La manca de temps de l'alumnat per fer accions (com ara visites a escoles, reunions amb responsables d'ajuntaments, etc.) fora de l'horari de l'assignatura.
- En algun grup, la coordinació de temps i espai entre el grup i els experts o entitats a visitar (coordinació d'agendes).

Condicions afavoridores:

- L'espai de temps dedicat a les sessions d'aula per fer el treball de recerca.
- La condició establerta als grups de treball d'haver de traspasar als companys de classe els resultats de la seva recerca i que aquesta es considerés contingut de l'assignatura.
- L'interès i l'acolliment trobat en la majoria de persones, grups o entitats per ser font d'informació del coneixement recercat.

- 2.3. Assenyala amb una creu el grau de participació (1 = cap participació, 5 = total participació) que han tingut els agents implicats en el procés d'ensenyament-aprenentatge en les fases de planificació, desenvolupament i avaluació de l'experimentació.**

Fases	Professorat					Estudiants					Professionals externs				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Planificació					X					X	X				
Desenvolupament					X					X					X
Avaluació					X		X				X				

Avaluació del RESULTAT de l'experimentació

- 2.4. En una fitxa anterior et demanàvem que ens exposessis quins eren els objectius que et plantejaves amb relació a l'experimentació. Ara ens agradaria que ens assenyalessis altra vegada aquests objectius i que valoressis en quin grau s'han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament)**

Objectius plantejats	Grau d'assoliment				
	1	2	3	4	5
1. Conèixer què és el treball en xarxa aplicat a l'àmbit educatiu escolar.				X	
2. Cercar informació i adquirir coneixement sobre diferents agents que interrelacionen amb els centres escolars amb intencionalitats educatives.					X
3. Utilitzar fonts d'informació, instruments de recerca i d'anàlisi basats en el treball col·laboratiu amb els diferents agents consultats. Construir coneixement a partir de fonts bibliogràfiques i la interacció amb agents externs a la universitat.					X
4. Reconèixer que el treball interdisciplinari i interprofessional, així com el treball col·laboratiu amb els agents amb els quals es té relació educativa, és la millor manera d'apropar-se, conèixer i treballar un coneixement, una realitat determinada.					X
5. Adquirir habilitats per al treball en xarxa.				X	

- 2.5. En una fitxa anterior ens has assenyalat les competències específiques de treball en xarxa que es treballaven en l'experimentació. Assenyalat (columna de l'esquerra) quines són les competències que has treballat i indica en quin grau els estudiants les han assolit (1 = no s'ha assolit, 5 = s'ha assolit completament).**

	Competències específiques de treball en xarxa	Grau d'assoliment				
		1	2	3	4	5
X	Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.					X
X	Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.				X	
X	Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.				X	
X	Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.			X		

- 2.6. Consideres que caldria afegir o reformular alguna de les competències especificades?**

La segona competència, en el cas de l'experimentació que es presenta, no es plantejava: no es demanava a l'alumnat cap acció educadora en el territori.

- 2.7. Quins aprenentatges has assolit com a docent a partir de l'experimentació realitzada?**

- He incorporat més coneixements específics sobre els temes de recerca que ha investigat l'alumnat: el coneixement que aquests han recercat i traspassat a la classe també m'han servit a mi.
- He pres consciència de la necessitat que en els plans d'estudis estigui assegurat el treball d'habilitats de recerca d'informació i de discernir informacions rellevants de les que no ho són.
- He tornat a confirmar la necessitat que l'alumnat, per treballar, tingui clar l'objecte del treball i que creï una estructura de treball de grup funcional i consensuada entre tots.
- He tornat a confirmar la necessitat d'establir canals de comunicació i de treball conjunt entre la universitat i les realitats educatives del territori, més concretament i en el cas dels estudis de mestres, amb les escoles. I que aquests canals i contactes estiguin ja previstos com a necessaris per l'educació dels futurs professionals per la universitat.

Avaluació de l'IMPACTE de l'experimentació

- 2.8. Quins tres/cinc aspectes relacionats amb el treball en xarxa consideres que incorporaran els estudiants en el desenvolupament de la seva tasca professional?**

Tenint present que l'experimentació que es plantejava no era una proposta de treball en xarxa —en el sentit que no es plantejava un treball conjunt interprofessional de disseny, construcció de coneixement i avaluació, sinó que el que es pretenia treballar era el concepte de treball en xarxa, així com la construcció de coneixement en l'alumnat a partir d'agents i realitats externes a la universitat—, tindríem:

- El mestre/a és un educador que treballa en una comunitat.

- L'escola està condicionada pels diferents sistemes als quals pertany.
- El treball en equip dels professionals dins i fora del centre és fonamental per poder dur a terme una bona tasca educativa.
- Hi ha més coherència educativa si es comparteixen i es consensuen objectius, continguts, metodologies i accions entre els diferents agents educatius.
- Hi ha molts agents educatius fora del centre amb els quals es poden compartir elements educatius i amb qui es pot treballar conjuntament.

2.9. Quina importància té la docència sobre treball en xarxa amb relació als estudis de la titulació?

Com a contingut de treball, sols s'incorpora dins l'assignatura d'Organització de Centres, i no és en tots els casos. Com a metodologia, depèn de les inquietuds personals del professorat en concret. Cal remarcar algunes iniciatives sorgides d'algun professor/a o assignatura determinada (seminari, assignatura de psicomotricitat, etc.), on es parteix del treball amb les realitats escolars.

2.10. En el cas que en l'experimentació hagin participat altres agents/professionals recull la seva opinió sobre:

a. Valoració de la importància de la seva aportació en l'experimentació realitzada i opinió sobre quina hauria de ser l'aportació d'aquests agents a una formació sobre treball en xarxa.

L'aportació d'agents externs ha estat plantejada com a informadors o orientadors de l'objecte d'estudi de la recerca de l'alumnat. Des d'aquesta posició, la valoració majoritària ha estat positiva, en el sentit que s'ha valorat molt positivament que la universitat considerés rellevants les realitats o el coneixement de persones expertes per construir coneixement

b. Valoració de com hauria de ser una formació sobre treball en xarxa.

No consta

2.11. Finalment, t'agradiríem que ens expliquessis com has omplert la fitxa, assenyalant especialment en quina mesura i de quina manera les teves respostes han recollit les opinions i aportacions dels estudiants i agents/professionals externs que hagin participat en l'experimentació.

La primera qüestió que cal considerar és la necessitat de manifestar que l'experimentació que vaig dur a terme recollia tan sols alguns dels principis del treball en xarxa, i així es va manifestar des del principi. La intenció de l'experimentació era donar a conèixer el treball en xarxa que es pot dur a terme des dels centres escolars, així com experimentar com construir coneixement a partir de cercar-lo en les realitats que envolten el centre educatiu: altres escoles, ajuntaments, sindicats, moviments de renovació pedagògica, associacions de pares i mares, etc. No es va dur a terme un treball en xarxa amb aquests grups o entitats des del moment en què no es van pactar, planificar, construir ni avaluar conjuntament els objectes d'estudi dels estudiants.

Molts dels estudiants han descobert, de forma pràctica, les interrelacions que es donen entre agents i grups diversos, i com això condiciona les escoles. És, però, un coneixement que cal que es vagi reelaborant en cursos posteriors i que pot caure en l'oblit segons el centre educatiu on s'insereixin professionalment. Tot i això, l'interès demostrat pels estudiants ha estat alt.